

ERUDITO LICĖJUS

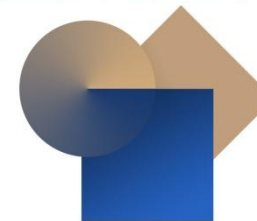
EST. 2016

Įtraukus ir motyvuojantis ugdymas

2019 05 10

Saulės gimnazija, Kaunas

Doc. dr. Nerijus Pačėsa

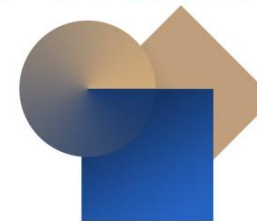

ERUDITO LICĖJUS

EST. 2016

Turinys

- ❖ Kaip keičiasi pasaulis?
- ❖ Kaip keičiasi mokykla?
- ❖ Kokie gebėjimai ateityje lems sėkmę?
- ❖ Kaip juos ugdyti?
- ❖ Įtraukaus ugdymo esmė
- ❖ Įtraukios pamokos struktūra
- ❖ Motyvuojančio mokytojo vaidmuo

ERUDITO LICĖJUS

EST. 2016

Kaip keičiasi pasaulis?

Gyvename 4-osios industrinės revoliucijos metu

1

1784 – Garo, vandens varikliai, mechaninė gamyba.

2

1870 – Elektra, darbo pasiskirstymas, masinė gamyba.

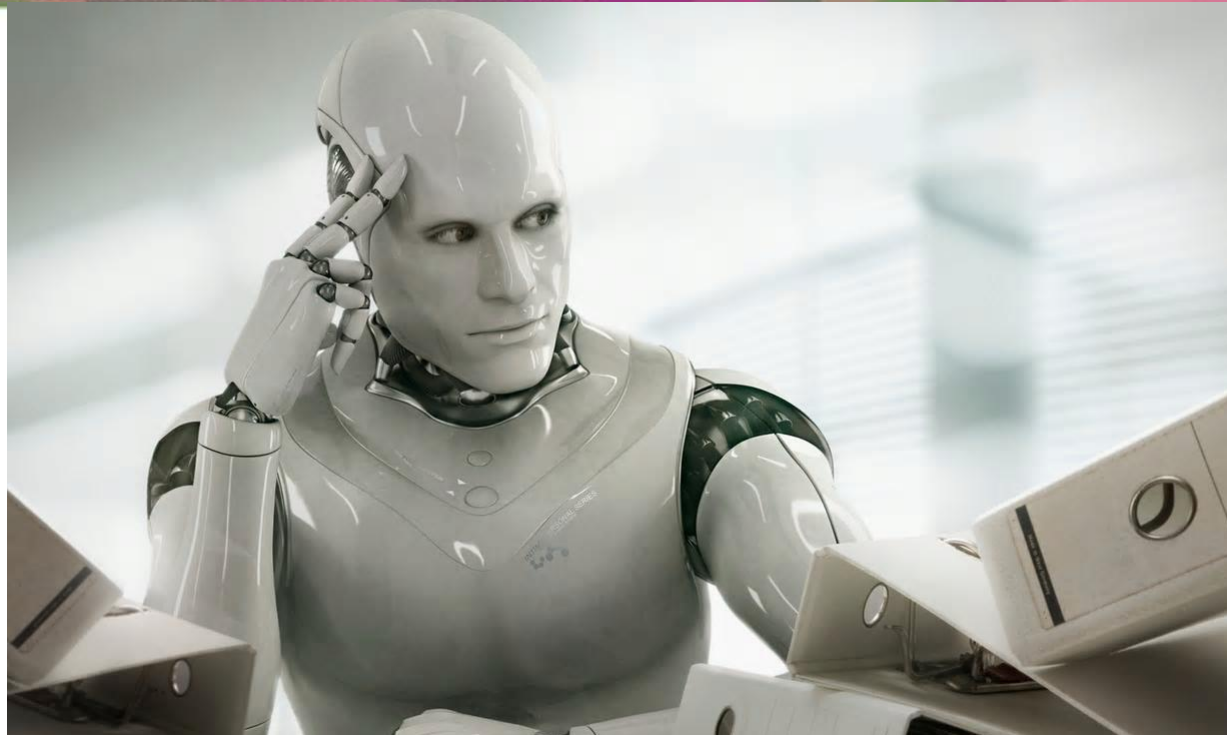
3

1969 – Elektronika, IT, automatizuota gamyba.

4

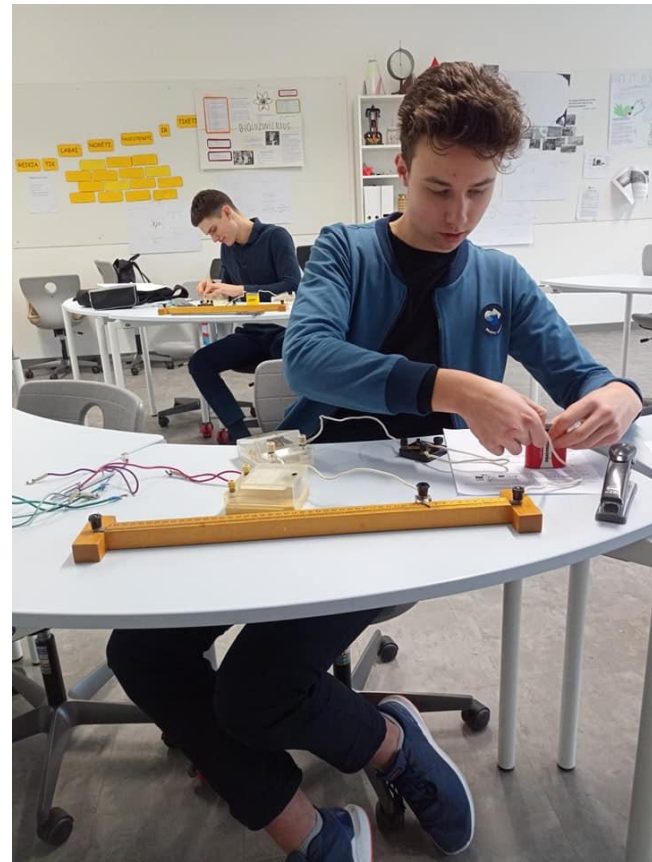
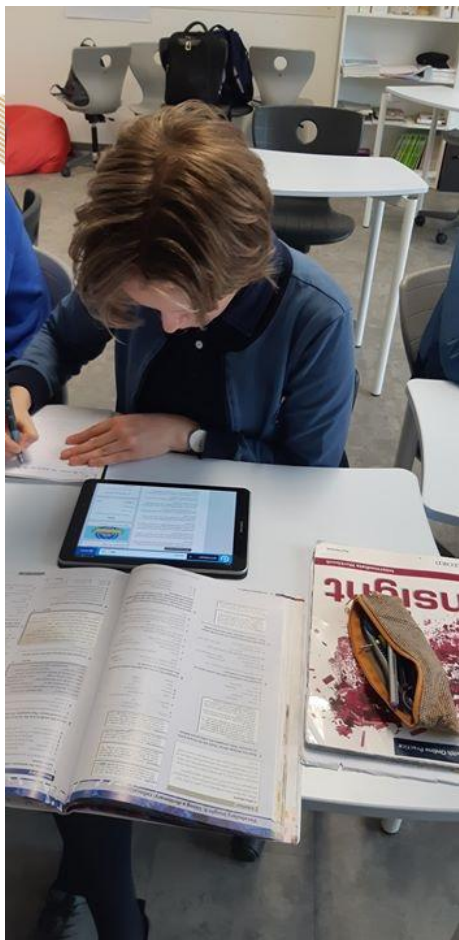
2020 – Kiber–fizinės sistemos, išmanioji gamyba.

**TOP darbai,
kurie neegzistavo
prieš 10 metų**

- 1. Digital Marketing Specialist**
- 2. Social Media Manager**
- 3. Chief Listening Officer**
- 4. Blogger**
- 5. SEO Specialist**
- 6. App Designer**
- 7. App Developer**
- 8. Cloud Services Specialist**
- 9. Big Data Analyst**
- 10. Market Research Data Miner**

Kaip keičiasi mokykla?

- **Mokymas** nebėra moksleivių, kurie sėdi suoluose, klausosi ir įsimena, instruktavimas.
- Tai turtingos, prasmingos ir unikalios mokymosi patirties suteikimas.

- **Informacija** nebēra randama tik knygošē, jī jmanoma visur.
- **Moksleiviai** nebenori būti faktų vartotojai. Jie tampa aktyvūs **žinių kūrėjai**.

- **Mokykla** nėra vien tik pastatas. Tai viso gyvenimo mokymosi vieta.
- **Mokytojas** nebėra vienintelis, kuris žino.
- **Mokytojas** padeda susivokti milžiniškame žinių sraute, pataria, įkvepia, nukreipia, ugdo išmintį.

*Naujoji karta nori mokytis tai,
kas svarbu:*

Dabar

Tik Sau

Tiek kiek pakanka

Tai kas prasminga

Mokyklos misija

Parengti moksleivius visiems įmanomiems jų pasirinkimams suaugusiųjų gyvenime – darbui ir karjerai, tolimesnėms studijoms ir viso gyvenimo mokymuisi, kuris bus būtinas ateities profesinėje veikloje.

Michael T. Nettles

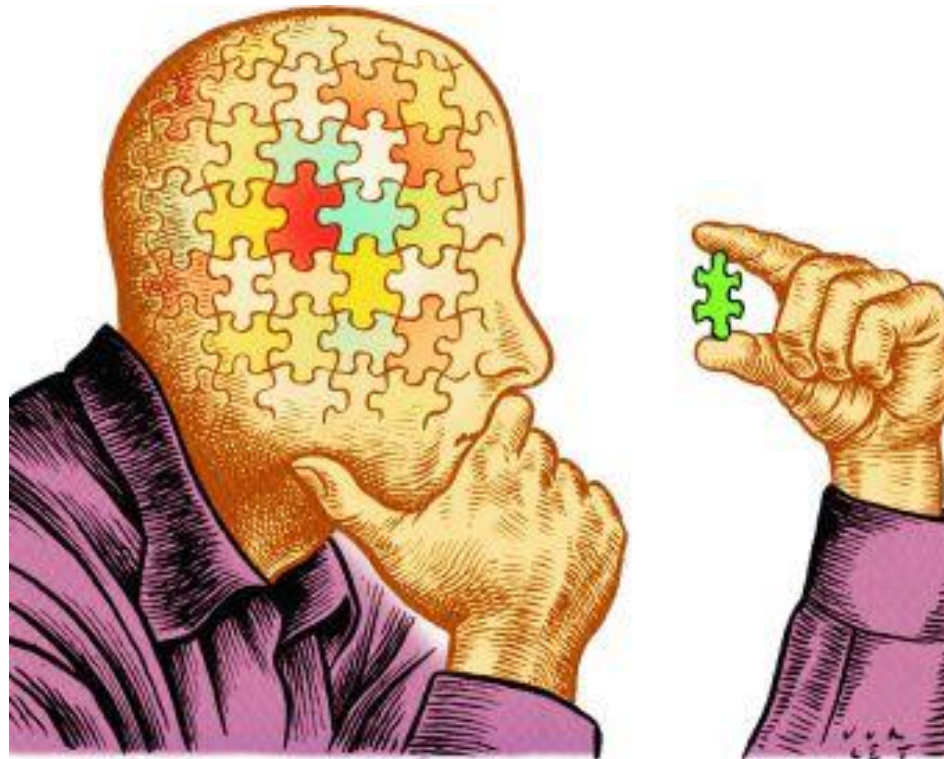
ERUDITO LICĖJUS

EST. 2016

Gebėjimai, lemsiantys sėkmingą profesinę veiklą ir asmeninę laimę

Dr. Tony Wagner,
co-director of Harvard's Change Leadership Group:
7 survival skills

Kritinis mąstymas ir problemų sprendimas

Bendradarbiavimas ir įtakoianti lyderystė

Judumas ir prisitaikymas

Veraslumas

Iniciatyvumas

Efektyvi žodinė ir rašytinė komunikacija

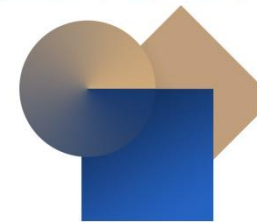

Informacijos paieška ir analizė

Smalsumas ir kūrybingumas

ERUDITO LICĖJUS

EST. 2016

Kaip juos ugdyti?

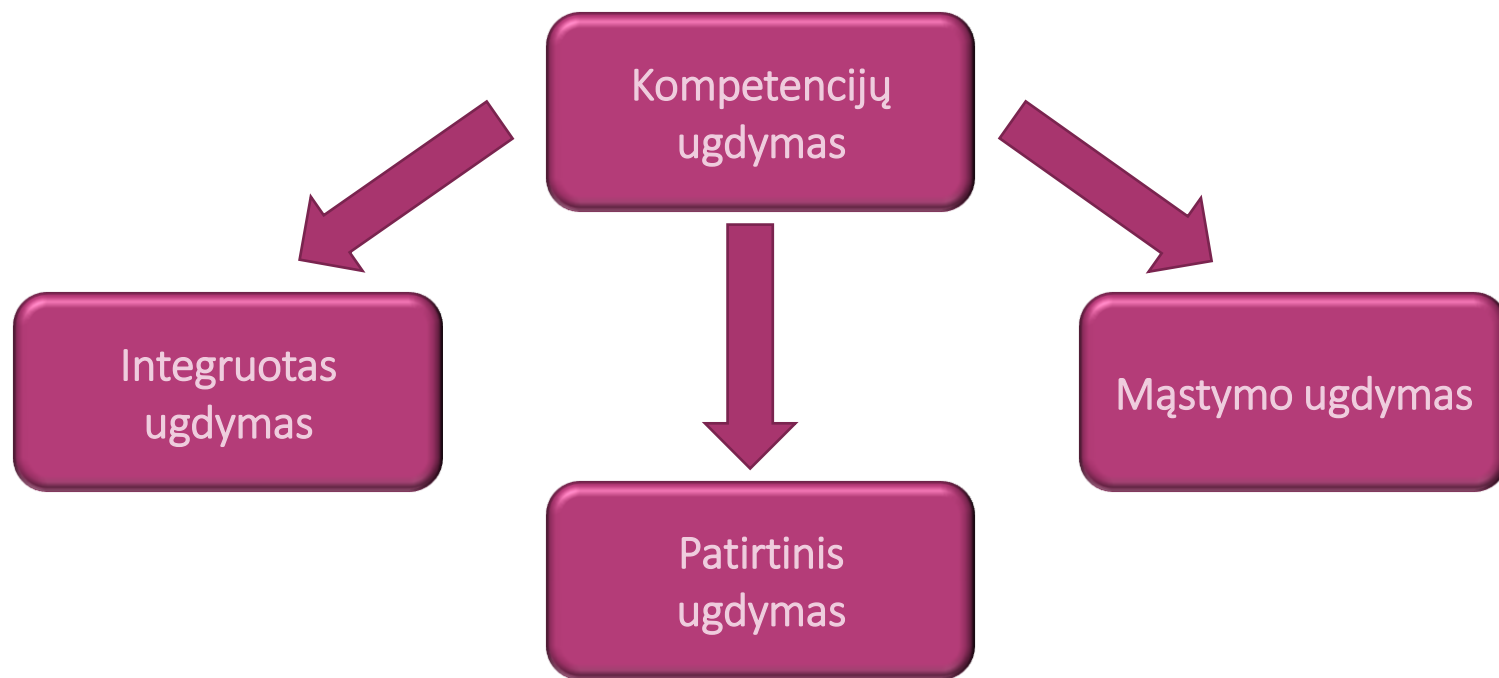

Įtraukaus ugdymo pagrindas

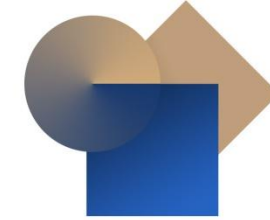

ERUDITO LICĖJUS

EST. 2016

Integruotas ugdymas

ERUDITO LICĖJUS

EST. 2016

Tinkama ugdymo turinio **integracija** sudaro daugiau galimybių priartinti mokymąsi prie **gyvenimo**, plėtoti **bendrąsias** mokinių kompetencijas, pritaikyti užduotis pagal mokinių **poreikius, polinkius ir galias**, išvengti kartojimosi ir didelių mokymosi krūvių.

(Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosios programos, 2008)

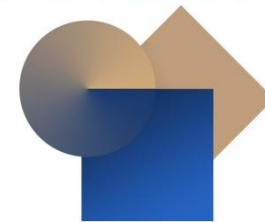
Į kompetencijas orientuotas ugdymas

Ugdymas kuria saitus tarp jau turimų ir naujų žinių ar gebėjimų, kitaip tariant, neria žinių ir gebėjimų „tinklą“, o ne rikiuoja naujai įgytas žinias ir gebėjimus „ant lentynėlių“.

Į kompetencijas orientuotas ugdymas

ERUDITO LICĖJUS

EST. 2016

- Mokymasis yra aktyvus kuriamasis procesas.*
- Mokymasis yra sukauptų žinių ir gebėjimų siejimas.*
- Mokymasis yra bendradarbiavimas.*
- Mokymasis turi tikslą.*
- Mokymasis yra savitvarka.*
- Mokymasis yra susijęs su kontekstu ir aplinkybėmis.*

Sahlberg, 2004

Mokymasis beprasmis jei:

***Mokomasi faktų;
Žinios netaikomos;
Reiškiniai neilustruojami;
Suvokimas neintegruojamas;
Atsakymai nekvesčionuojami.***

Ugdymas privalo būti integruotas

- Organizuojamas kaip **vieninga sistema**, neskaidant į atskirus, nesusietus mokomuosius dalykus.
- Realizuojamas per **projektus ir temas**.
- Orientuojamasi į vaiko **kūrybines ir mąstymo** galias, jo savityrą ir saviraišką.
- Mokymuisi pritaikant įvairius **kontekstus ir aplinkas**.

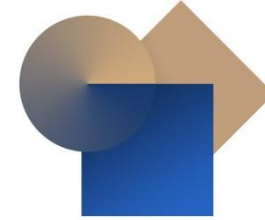
If we teach
today's students

as we taught
yesterday's,

we rob them of
tomorrow.

John Dewey

ERUDITO LICĖJUS

EST. 2016

Integruoto ugdymo esmė

Mokiniai įtraukiami į pačių pasirinktos problemos ar situacijos tyrinėjimą, jie skatinami tą problemą analizuoti įvairiais aspektais, o tada paaiškėja, kad prireikia įvairių sričių žinių ir gebėjimų. Taip ir įvyksta integracija: suartėja dalykai, skirtingų dalykų žinios taikomos viename kontekste.

Patirtinis ugdymas

Sudaromos sąlygos mokiniams *patiems* viską pažinti, patirti, atrasti ir daryti išvadas.

Remdamiesi asmenine patirtimi ir gaudami tikslingas užduotis, mokiniai *patys* suvokia mokymosi rezultatų reikšmę.

„Įdarbinant“ visus pojūčius, mokiniai *patys* įvardina patyrimus ir suvokia jų praktinį poveikį

Atlikdami bandymus, eksperimentuodami ir dalyvaudami, mokiniai pateikia *savo* samprotavimus, kodėl taip vyksta.

Patirtinis ugdymas

Dalyvavimas ir dalinimasis patirtimi.

Lyderystės, komunikavimo, bendradarbiavimo kompetencijų ugdymas.

Saviraiškos ir savivertės stiprinimas.

ERUDITO LICĖJUS

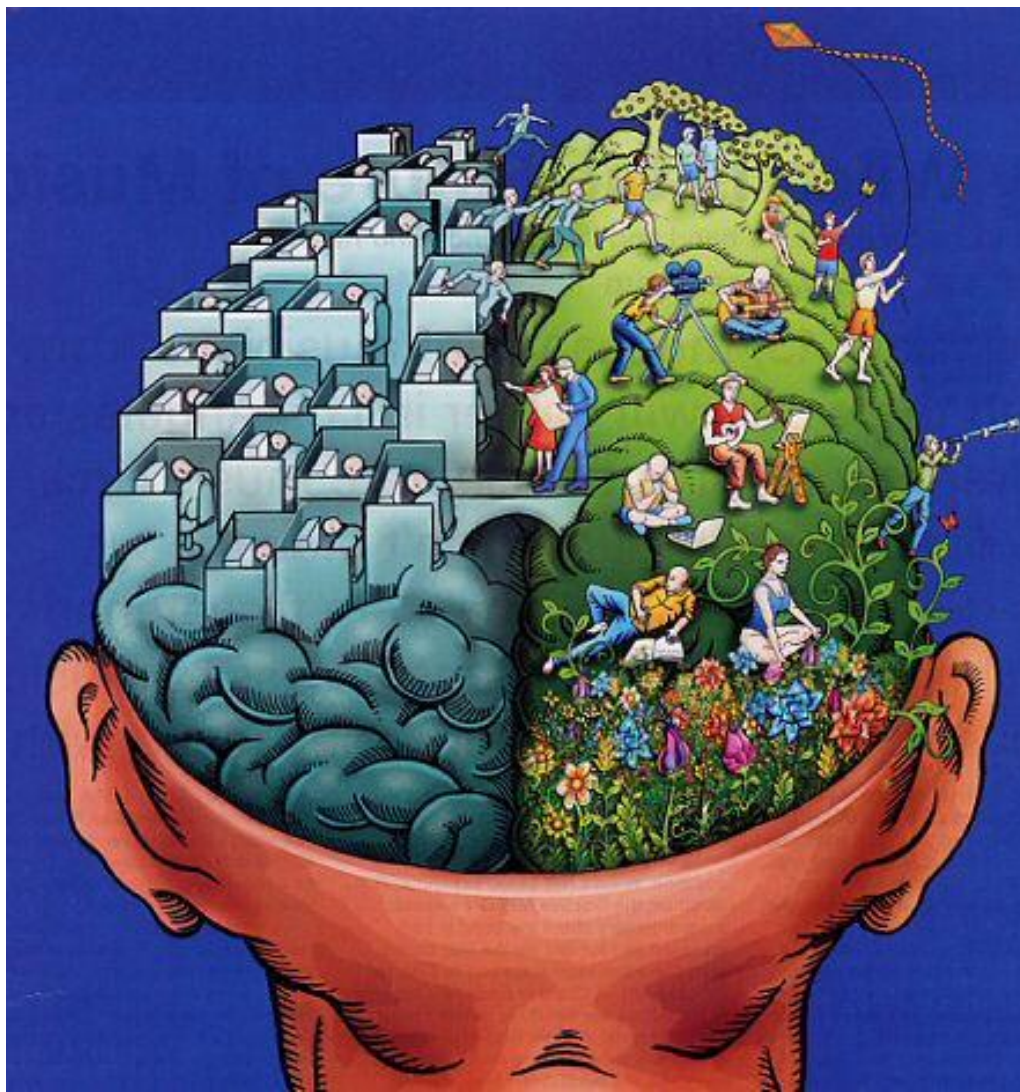
EST. 2016

Mąstymo ugdymas

*“Nepaisant to, kad mąstymas prasideda spontaniškai,
sąmoningas gebėjimas mąstyti turi būti ugdomas”*

Art Costa

“The Thought-Filled Curriculum”

“Smegenys yra lyg dviejų žirgų traukiamas vežimas:

vienas žirgas santūrus,
logiškas ir racionalus – jį
lengva suvaldyti,

kitas – nepaklusnus, padūkęs
ir emocionalus – jį nuolat
reikia stabdyti.”

Platonas

ERUDITO LICĖJUS

EST. 2016

Mąstymo darna

„... yra du mąstymo būdai, **verbalinis ir neverbalinis**, už kuriuos atitinkamai beveik savarankiškai atsakingi kairysis ir dešinysis pusrutuliai.

Mūsų mokymo sistema, kaip ir visas mokslas apskritai, linksta nepaisyti neverbalinio intelekto. Tai reiškia, kad šiuolaikinė visuomenė diskriminuoja dešinįjį pusrutulį“..”

Roger W. Sperry, 1981 metų Nobelio premijos laureatas neuropsichologas ir neurobiologas, Kalifornijos technologijos universiteto profesorius, visą gyvenimą tyręs galvos smegenų didžiųjų pusrutulių veiklą.

Māstymo raiška

- TIESA
- TVARKA
- FUNKCIJA
- STRUKTŪRA
- LOGIKA
- ARGUMENTAI

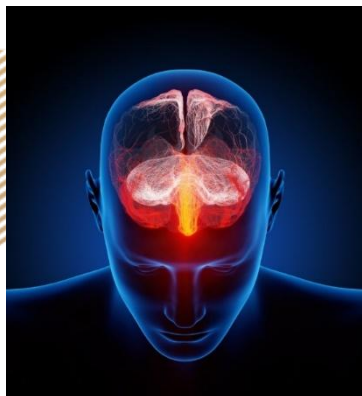
**ANALITINIS
MĀSTYMAS**

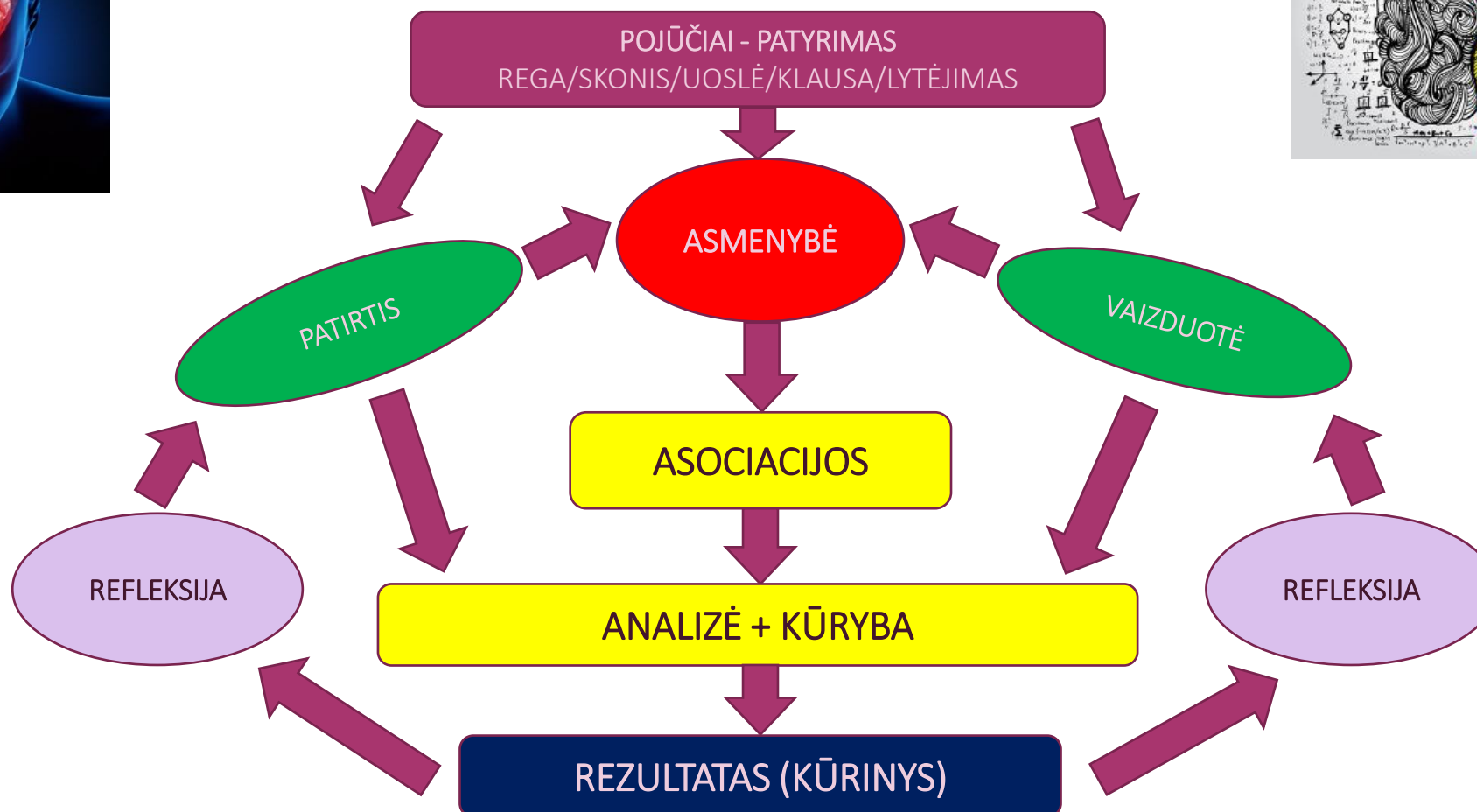
**PROBLEMINIS
KRITINIS
REFLEKSINIS
VERSLUS**

- LAIMĒ
- GROŽIS
- ESTETIKA
- INTUICIJA
- ENERGIJA
- EMOCIJOS

**KŪRYBINIS
MĀSTYMAS**

Mąstymo (mokymosi) ugdymo sistema

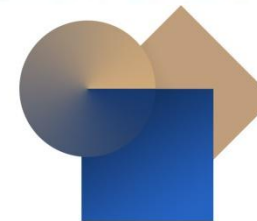
Todėl būtina ugdyti divergentinį mąstymą

Konvergentinis mąstymas sutelktas į teisingų atsakymų suradimą.

Divergentinis mąstymas nukreiptas į galimybių paiešką.

ERUDITO LICĖJUS

EST. 2016

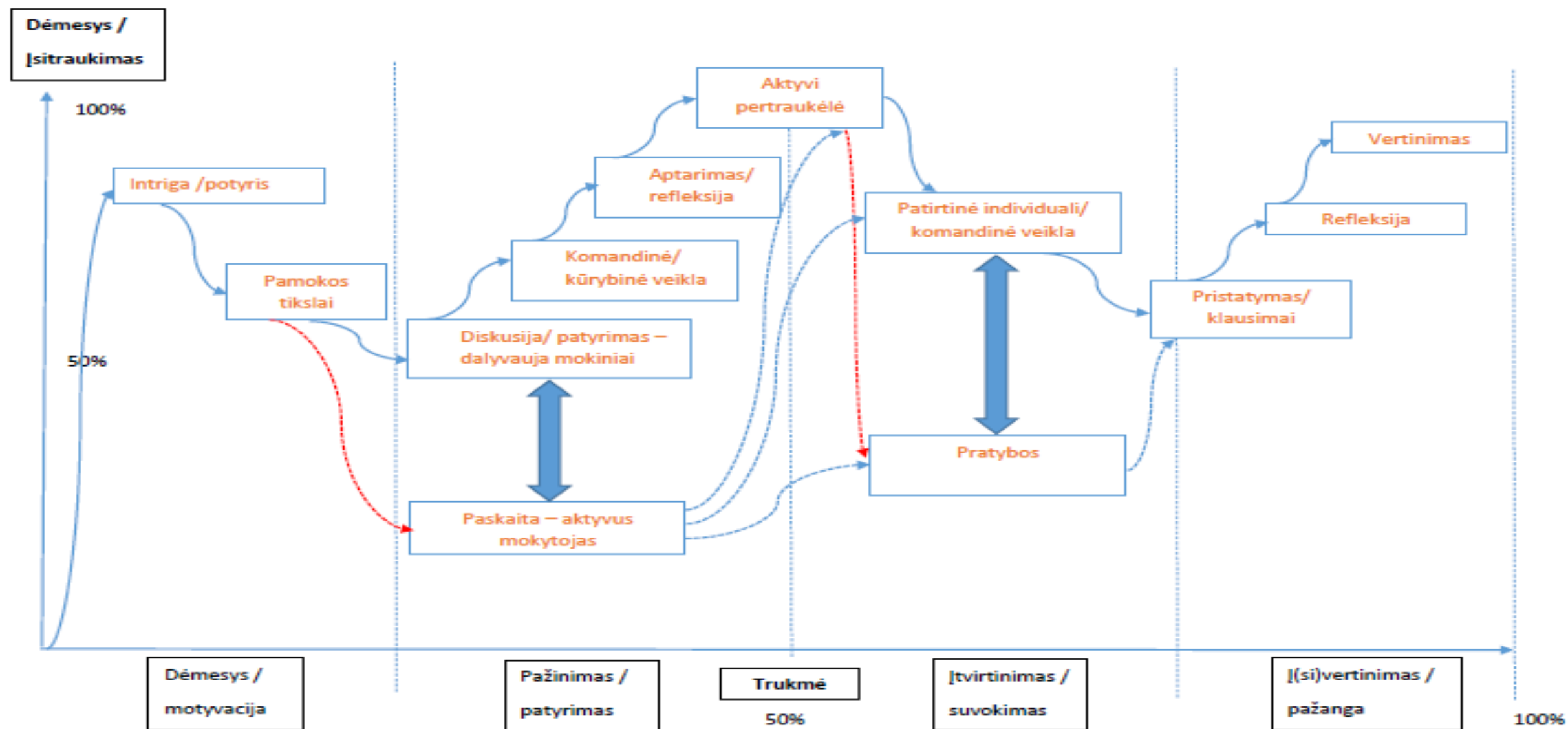
Įtraukios pamokos struktūra

Gera pamoka – įdomi kelionė!

- Kiekviena pamoka – nauja pažinimo kelionė, turinti tikslą.
- Mokytojas kuria intrigą ir planuoja eigą.
- Mokytojas palaiko ritmą ir skatina įsitraukimą.
- Mokytojas kuria iššūkius ir motyvuoja pastangoms.
- Pamokos sėkmė priklauso nuo abipusio – mokytojo ir mokinių kokybiško pasiruošimo.

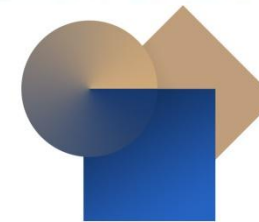

ERUDITO LICĖJAUS PAMOKOS STRUKTŪRA

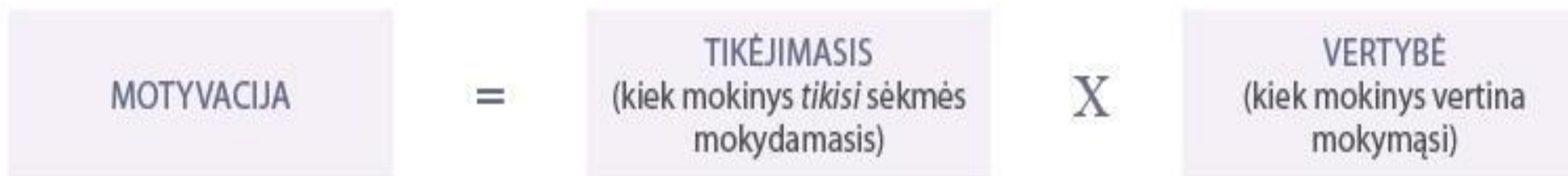

Mokymosi sėkmė priklauso nuo mokinio motyvacijos

ERUDITO LICĖJUS

EST. 2016

„Mokymosi variklis“ yra toks:

Motyvacija – Pastangos – Rezultatas

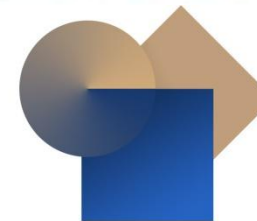
Refleksyvus ugdymas

Ugdymas planuojamas, stebimas, fiksuojami rezultatai ir vertinama bei aptariamia mokymosi pažanga

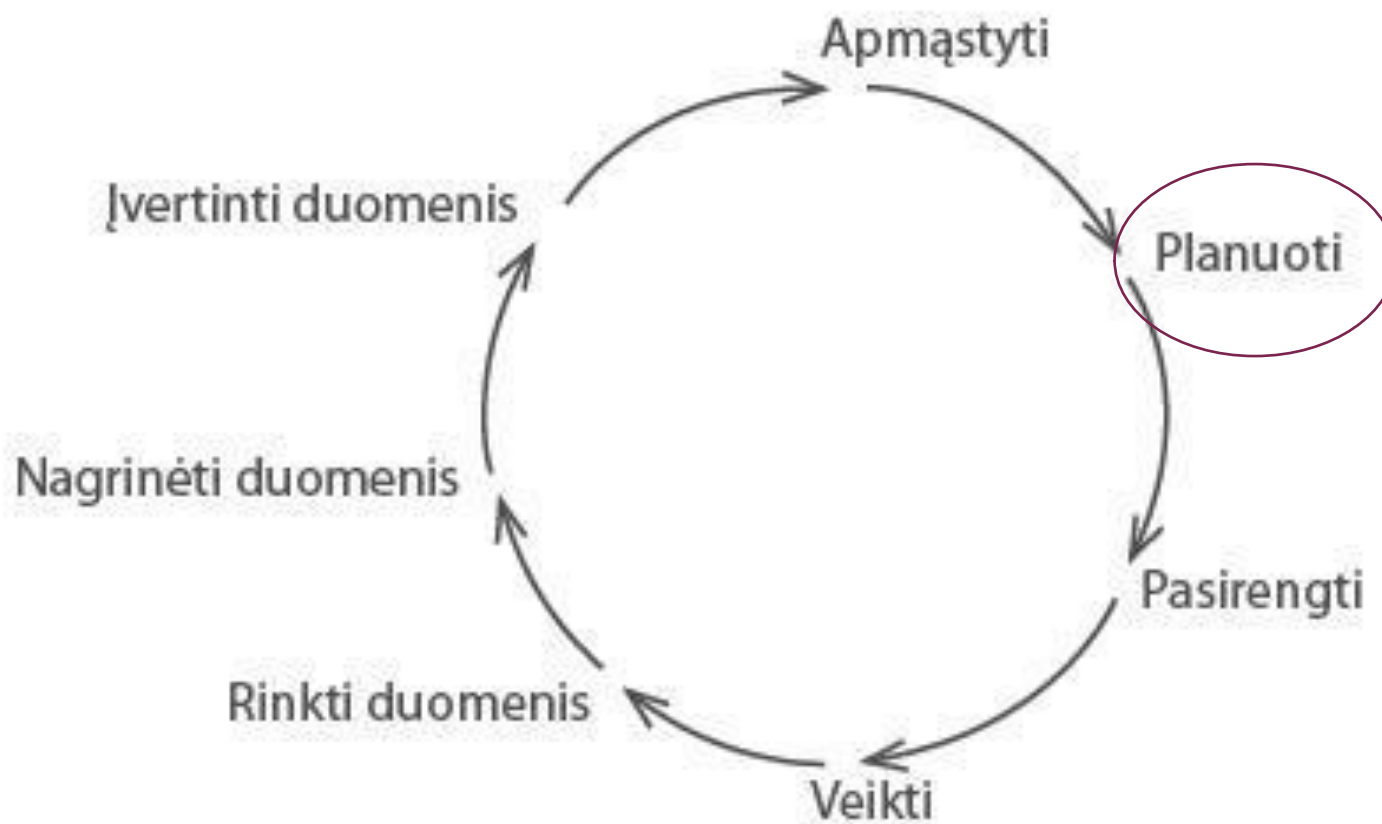

Refleksyvus ugdymas

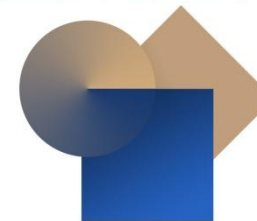

ERUDITO LICĖJUS

EST. 2016

1 pav. Refleksyviojo mokymo pakopos.

ERUDITO LICĖJUS

EST. 2016

Refleksyvus ugdymas

Bendradarbiavimas ir dialogas su kolegomis stiprina refleksyvųj mokymą bei padeda realizuoti asmenybės galias.

Refleksyvusis mokymas leidžia mokytojams kūrybiškai keisti sukurtas mokymo ir mokymosi schemas.

Pollard, 2006

ERUDITO LICĖJUS

EST. 2016

Motyvuojančio mokytojo vaidmuo

Mokytojo vaidmuo

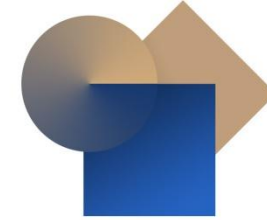

- Orientaciją į aktyvų mokymąsi,
- Dėmesys suvokimui,
- Didesnis moksleivio įtraukimas,
- Didesnė besimokančio autonomija,
- Aktyvi mokytojo ir besimokančio tarpusavio koordinacija,
- Abipusė pagarba,
- Refleksyvus požiūris į mokymosi procesą.

Nuo mokytojo centre link moksleivio

<u>Mokytojas centre</u>	<u>Moksleivis centre</u>
Menkas moksleivio pasirinkimas	Didelis moksleivio pasirinkimas
Moksleivis pasyvus	Moksleivis aktyvus
Dominuojanti mokytojo galia	Auganti moksleivio galia
Didelė mokytojo atsakomybė	Didelė moksleivio atsakomybė

Mokytojui svarbu:

ERUDITO LICĖJUS

EST. 2016

- įtraukti mokinį į aktyvų, sąmoningą mokymąsi;
- planuoti mokymosi, o ne tik mokymo procesą;
- individualizuoti ir diferencijuoti mokymą ir mokymąsi;
- taikyti mokytis padedantį vertinimą;
- išnaudoti IKT galimybes visiems dalykams mokyti ir mokytis;
- sukurti mokymąsi skatinančią aplinką;
- įtraukti tėvus į ugdymo procesą.

Puikus **Mokytojas** turi sugebėti atskleisti tikrąją išsilavinimo prasmę - nuolat tobulinti save, pažinti ir suprasti savo meiles ir siekius gyvenime.

Sèkmès JUMS!

